

Paweł Włoczewski

**Rozkład materiału nauczania
historii**

**ZAKRES ROZSZERZONY
w klasie III 4 godzin tygodniowo**

dział	numer kolejny	temat	treści nauczania	ważniejsze pojęcia, daty i postaci	Kalendarz
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	1	Wielkie odkrycia geograficzne w XV i XVI wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania i cele wypraw. 2. Państwowości i osiągnięcia cywilizacyjne ludów pozaeuropejskich. 3. Powstanie i organizacja zamorskich imperiów Hiszpanii i Portugalii. 4. Konsekwencje wypraw. 	<p>konkwistador, bilans handlowy, karaka, karawela; 1492, 1494, 1498, 1519-1522, 1531-1534; Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Hernan Cortez, Vasco da Gama;</p>	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	2	Kierunki rozwoju gospodarczego i społecznego Europy w XV i XVI wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja demograficzna Europy. 2. XV- i XVI-wieczna wynalazczość. 3. Upowszechnienie się gospodarki towarowo-pieniężnej. 4. Nowe formy wytwórczości. 5. „Rewolucja cen” i dualizm w rozwoju ekonomicznym Starego Kontynentu. 	<p>system nakładczy, manufaktura, „rewolucja cen”, dualizm ekonomiczny; 1455; Jan Gutenberg;</p>	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	3	Humanizm i początki nowożytnej ideologii politycznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła przeobrażeń kulturowych w Europie w XV i XVI wieku. 2. Nowe koncepcje świata i człowieka. 3. Pojęcie i przejawy XVI-wiecznego humanizmu. 4. Nowożytne ideologie polityczne. 	<p>antropocentryzm, humanizm, suwerenność, absolutyzm, utopia, ideologia, doktryna; Leonardo da Vinci, Niccolò Machiavelli, Erazm z Rotterdamu, Jean Bodin, Thomas More;</p>	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	4	Odrodzenie w Europie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i charakter sztuki renesansu. 2. Architektura, sztuki plastyczne i literatura piękna Odrodzenia we Włoszech. 3. Życie artystyczne w krajach „na północ od Alp”. 	<p>Odrodzenie, mecenat; Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael Santi, Tycjan, Donato Bramante, Filip Brunelleschi, William Szekspir;</p>	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	5	Geneza i rozwój reformacji w Niemczech w XVI wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja wewnętrzna Kościoła u progu XVI wieku. 2. Niemcy w początkach XVI stulecia. 3. Wystąpienie Marcina Lutra i jego doktryna. 4. Walki społeczno-religijne w Rzeszy: <ol style="list-style-type: none"> a) program i losy radykalnego oraz książeckiego nurtu reformacji. 5. Pokój religijny w Augsburgu. 	<p>reformacja, luteranizm (protestantyzm, ewangelicyzm), anabaptyzm; 1517, 1555; Marcin Luter, Leon X, Karol V, Filip Melanchton, Tomasz Münzer;</p>	

I. Wiek XVI i początek wieku XVII	6	Reformacja w innych krajach Europy Zachodniej w XVI wieku.	1. Geneza, losy i skutki reformacji w: a) Szwajcarii b) Francji c) Anglii.	zwinglianizm, kalwinizm, hugenotyzm, anglikanizm; 1522, 1541, 1534, 1598.; Ulrich Zwingli, Jan Kalwin, Henryk VIII Tudor, Maria Tudor, Elżbieta I, Henryk IV Burbon, Filip II, Maria Stuart;	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	7	Kościół katolicki wobec reformacji.	1. Reforma wewnętrzna Kościoła – sobór w Trydencie. 2. Walka z reformacją: a) inkwizycja b) indeks ksiąg zakazanych c) jezuici. 3. Działalność misyjna Kościoła w XVI i XVII wieku: a) powstanie Kongregacji do Spraw Wiary.	kontreformacja, jezuici, indeks ksiąg zakazanych; 1540, 1542, 1545-1563, 1622; Paweł III, Ignacy Loyola;	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	8	Walka o hegemonię w Europie Zachodniej u schyłku XV i w XVI wieku.	1. Przeobrażenia w europejskiej wojskowości. 2. Imperium Habsburgów. 3. Francja w dobie rządów ostatnich Walezjuszy. 4. Sytuacja polityczna w Hiszpanii. 5. Wojny włoskie.	wojsko zaciężne, czworobok; 1469, 1494-1559, 1525; Izabela Kastylijska, Ferdynand Aragoński, Karol I, Maksymilian I Habsburg, Franciszek I Walezjusz, Karol VIII, Filip II;	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	9	Europa Środkowo-Wschodnia i kraje skandynawskie w XVI i XVII wieku.	1. Zjednoczenie ziem ruskich pod egidą Moskwy. 2. Ustrój polityczny, społeczny i gospodarczy państwa moskiewskiego w XV stuleciu. 3. Rozwój terytorialny Rosji w XVI wieku. 4. Polityka wewnętrzna Iwana IV Groźnego. 5.. Rozrost terytorialny Porty Osmańskiej: a) sprawa Węgier. 6. Upadek znaczenia Danii. 7. Mocarstwowa pozycja Szwecji w Europie w XVII w.	bojarstwo, dworanie, oprycznina; 1380, 1480, 1565; 1541, 1571; Dymitr Doński, Iwan IV Groźny., Sulejman Wspaniały, Ludwik II Jagiellończyk, Jan Zapolya, Gustaw Waza, Gustaw Adolf;	

I. Wiek XVI i początek wieku XVII	10	Gospodarka folwarczno-pańszczyźniana w Polsce.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza i powstawanie folwarku pańszczyźnianego. 2. Polityka szlachty względem chłopstwa i mieszczaństwa. 3. Rozwarstwienie stanu szlacheckiego. 	folwark pańszczyźniany, pańszczyzna, szlachta-gołota, nobilitacja, indygenat, refeudalizacja; 1388, 1423, 1454, 1493, 1496, 1505, 1518, 1520; Władysław II Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk, Jan Olbracht, Zygmunt I Stary;	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	11	Kształtowanie się demokracji szlacheckiej w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój przywilejów szlacheckich od XIV do XVI stulecia. 2. Geneza i organizacja sejmku walnego. 3. Ruch egzekucyjny 	sejm walny, konstytucja sejmowa, sejmik, przywilej; 1355, 1374, 1422, 1433, 1454, 1496, 1501, 1504, 1505; Ludwik Andegaweński, Władysław II Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk, Jan Olbracht, Aleksander Jagiellończyk, Zygmunt I Stary; egzekucja praw i dóbr; 1504, 1505, 1562; Zygmunt I Stary, Zygmunt II August;	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	12	Reformacja i kontrreformacja na ziemiach polskich w XVI wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podłoże ruchu reformacyjnego. 2. Główne kierunki reformacji. 3. Tolerancja religijna. 4. Polityka kontrreformacyjna w XVI-wiecznej Rzeczypospolitej. 	Bracia Polscy (arianie), konfederacja generalna, unicy, dyzunicy; 1562-1565, 1570, 1573, 1595; Faust Socyn, Piotr z Goniądza, Mikołaj Sienicki, Zygmunt III Waza, Piotr Skarga;	

I. Wiek XVI i początek wieku XVII	13	Polityka zagraniczna ostatnich Jagiellonów.	<p>1. Międzynarodowe położenie Polski w początkach XVI stulecia.</p> <p>2. Polska a Prusy Zakonne:</p> <p>a) sekularyzacja państwa krzyżackiego.</p> <p>3. Zeświecczenie Inflant i I wojna północna.</p> <p>4. Okoliczności inkorporacji Mazowsza do Polski.</p> <p>5. Polska wobec ekspansji tureckiej w I połowie XVI wieku:</p> <p>a) sprawa Mołdawii.</p>	wojna północna, żegluga narewska, flota kaperska,; 1514, 1515, 1519- 1522, 10 IV 1525, 1531, 1558-1570, 1561; Albrecht Hohenzollern, Gotard Kettler, Iwan IV Groźny;	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	14	Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów.	<p>1. Związki polsko-litewskie przed 1569 rokiem.</p> <p>2. Uwarunkowania unii lubelskiej.</p> <p>3. Obszar, ludność i organizacja RzON.</p> <p>4. Polityczne i społeczne skutki unii 1569 roku.</p>	unia realna; 1385, 1401, 1413, 1499, 1530, 28 VI-1 VII 1569; Jadwiga Andegawenka, Władysław II Jagiełło, Witold Kiejstutowicz, Kazimierz Jagiellończyk, Aleksander Jagiellończyk, Zygmunt I Stary, Zygmunt II August;	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	15	Pierwsza wolna elekcja w Rzeczypospolitej.	<p>1. Rozwój demokracji szlacheckiej w okresie bezkrólewia:</p> <p>a) konfederacje kapturowe</p> <p>b) konfederacja generalna</p> <p>c) godność <i>interrex</i></p> <p>d) elekcja <i>viritim</i>.</p> <p>2. <i>Pacta conventa</i> i artykuły henrykowskie wyrazem osłabienia pozycji monarchy.</p> <p>3. Rządy Henryka Walezego.</p>	bezkrólewie, <i>interrex</i> , elekcja <i>viritim</i> , <i>pacta conventa</i> , artykuły henrykowskie, sejmy: konwokacyjny, elekcyjny, koronacyjny; konfederacja, „kaptur”; 1572, I 1573, 1574; Jakub Uchański, Jan Firlej, Jan Zamoyski, Mikołaj Sienicki, Henryk Walezy, Karol IX Walezjusz;	

I. Wiek XVI i początek wieku XVII	16	Rządy Stefana Batorego.	1 Okoliczności intronizacji Anny Jagiellonki i Stefana Batorego. 2. Polityka wewnętrzna Batorego: a) sprawa Gdańska b) sejm 1578 roku i zmierzch ruchu egzekucyjnego. 3. Zakończenie wojny z Moskwą o Inflanty.	Trybunał Koronny, deputat, piechota wybraniecka; 1575, 1576, 1577, 1578, 1582; Anna Jagiellonka, Stefan Batory, Jan Zamoyski;	
I. Wiek XVI i początek wieku XVII	17	Kultura i sztuka Odrodzenia w Polsce.	1. Podstawy rozwoju kulturowego Polski w XVI stuleciu. 2. Stan szkolnictwa i nauki. 3. Architektura, sztuki plastyczne i literatura piękna polskiego renesansu. 4. Wkład Polaków do kultury europejskiej.	teoria heliocentryczna, prawo Kopernika-Greshama; 1543; Jan Ostroróg, Kallimach, Grzegorz z Sanoka, Mikołaj Kopernik, Andrzej Frycz-Modrzewski, Bartolomeo Berecci, Franciszek Florentczyk, Jan Kochanowski;	
<u>I. Wiek XVI i początek wieku XVII</u>	18,19	Powtórzenie wiadomości	<u>Polska i Europa w początkach ery nowożytnej</u>		
<u>I. Wiek XVI i początek wieku XVII</u>	<u>20</u>	<u>Polska i Europa w początkach ery nowożytnej SPRAWDZIAN.</u>			
	<u>21</u>	<u>Polska i Europa w początkach ery nowożytnej Praca Pisemna</u>			
II. Wiek XVII	22,23	Wojna trzydziestoletnia.	1. Źródła konfliktu. 2. Powstanie w Czechach. 3. Główne etapy wojny: a) okres duński b) okres szwedzki c) okres francuski. 4. Pokój westfalski. 5. Polski aspekt wojny trzydziestoletniej.	1618-1620, 1625-1629, 1630-1635, 1635-1648, 1659; Fryderyk V, Maksymilian I Bawarski, Maciej I, Ferdynand Styryjski, Albrecht von Wallenstein, Gustaw II Adolf, Axel Oxenstierna, Armand Richelieu;	

II. Wiek XVII	24	Absolutyzm we Francji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania Henryka IV Burbona na rzecz wzmocnienia pozycji monarchy i wzrostu znaczenia Francji w Europie. 2. Dalsze postępy centralizacji władzy w okresie panowania Ludwika XIII – pod rządami kard. A. Richelieu. 3. Osobiste rządy Ludwika XIV – apogeum absolutyzmu. 4. Założenia i realizacja polityki ekonomicznej Jeana Baptysty Colberta. 5. Dominacja kultury francuskiej w Europie. 6. Wojny Ludwika XIV: <ol style="list-style-type: none"> a) nabytki terytorialne b) wojna o sukcesję hiszpańską i załamanie się mocarstwowej pozycji Francji w Europie. 	intendent, fronda, markantyizm, protekcjonizm celny, gallikanizm, prawo (wojna) dewolucyjne, reuniony; 1648-1653, 1661-1715, 1685, 1686, 1701-1713/1714; Henryk IV Burbon, Ludwik XIII, Armand Richelieu, Giulio Mazarini, Ludwik XIV, Jean Baptysta Colbert, Karol II;	
II. Wiek XVII	25,26	Parlamentarne ustroje w Europie w XVII wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła przewrotu. 2. Absolutystyczne dążenia Stuartów – konflikt króla z parlamentem. 3. Wojna domowa i obalenie monarchii - proklamowanie Anglii republiką, 4. Radykalne ruchy polityczno-społeczne doby rewolucji. 5. Proburżuazyjna polityka O. Cromwella. 6. Ukształtowanie się monarchii parlamentarnej w Anglii 	gezowie, stathouder, purytanizm, prezbiterianizm, independenci, lewellerzy, diggerzy, „kawalerowie”, „okrągłogłowi”, gentry, monarchia parlamentarna, torysi, wigowie; 1576, 1581, 1603, 1640, 1649, 1651, 1688, 1689; Jakub I Stuart, Karol I, Oliver Cromwell, Karol II, George Monk, Jakub II, Wilhelm III Orański;	
II. Wiek XVII	27	Królowie elekcyjni na tronie Polski w XVII wieku – część 1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój gospodarki latyfundiowej. 2. Pierwsze lata rządów Zygmunta III Wazy. 3. Źródła rozdzwięków między monarchą a szlachtą. 4. Rokosz sandomierski (Zebrzydowskiego). 	latyfundium magnackie, rokosz, 1587, 1592, 1593-1606-1609, 1607; Zygmunt III Waza, Mikołaj Zebrzydowski;	

II. Wiek XVII	28	Królowie elekcyjni na tronie Polski w XVII wieku – część 2.	<p>1. Kryzys Rzeczypospolitej w II poł. XVII wieku:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) straty terytorialne i demograficzne b) zniszczenia w gospodarce c) kryzys skarbu i wojskowości d) upadek kultury politycznej e) decentralizacja władzy państwowej. f) wzrost nietolerancji religijnej. <p>2. Fiasko polityki reform:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rokosz Lubomirskiego i abdykacja Jana II Kazimierza. <p>3. Sprawa lenna pruskiego.</p>	<p><i>liberum veto</i>, agraryzacja miast, rządy sejmikowe, elekcja <i>vivente rege</i>; 1652, 1660, 1665-1666, 1668; Władysław IV Waza, Jan II Kazimierz, Jerzy Lubomirski, Michał Korybut Wiśniowiecki, Jan III Sobieski;</p>	
II. Wiek XVII	29	Wojny polsko- szwedzkie w I połowie XVII stulecia.	<p>1. Geneza konfliktu.</p> <p>2. Fazy wojny:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zmagania w Inflantach b) walki na Pomorzu. <p>3. Układ w Sztumskiej Wsi.</p>	<p>rozejm, zastaw elektorski; 1600, 1605, 1611, 1618, 1621, 1622, 1627, 1629, 1635; Zygmunt III Waza, Karol (IX) Sudermański, Jan Karol Chodkiewicz, Stanisław Koniecpolski, Gustaw II Adolf; Władysław IV Waza;</p>	
II. Wiek XVII	30	Wojny z Rosją w I połowie XVII wieku.	<p>1. Kryzys polityczny i ekonomiczny w Rosji na przełomie XVI i XVII wieku.</p> <p>2. Plany polityczne Zygmunta III Wazy względem Moskwy.</p> <p>3. Interwencja polska w Rosji:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) „dymitriady” b) oficjalne działania zbrojne. <p>4. Rozejm dywiliński i pokój polanowski.</p>	<p>„wielka smuta”, „dymitriada”; 1598-1613, 1604, 1607, 1609-1619, 1610, 1632-1634; Fiodor Iwanowicz, Borys Godunow, Wasyl Szujski, Zygmunt III Waza, Stanisław Żółkiewski, Michał Fiodorowicz Romanow;</p>	

II. Wiek XVII	31	Wojny z Turcją w I połowie XVII stulecia.	<p>1. Uwarunkowania konfliktu: a) spór o księstwa naddunajskie. 2. Charakterystyka działań militarnych lat 1620-1621. 3. Traktat chocimski. 4. Stosunki polsko-tureckie w drugim ćwierćwieczu I połowy XVII wieku.</p>	<p>lisowczycy, I odsiecz wiedeńska, regimentarz; 1595, 1600, 1617, 1619, 1620, 1621; Jan Zamoyski, Zygmunt III Waza, Jeremi Mołyła, Osman II, Stanisław Żółkiewski, Stanisław Koniecpolski, Jan Karol Chodkiewicz;</p>	
II. Wiek XVII	32	Powstanie Chmielnickiego i wojny z Rosją w II poł. XVII wieku.	<p>1. Kozaczyzna. 2. Przesłanki i przejawy społecznych, narodowościowych i religijnych konfliktów na Ukrainie u schyłku XVI i w początkach XVII wieku. 3. Przyczyny i przebieg zrywu pod wodzą Bohdana Chmielnickiego. 4. Ugoda perejasławska i wznowienie wojny polsko-rosyjskiej. 5. Ugoda w Hadziaczu – fiasko próby utrzymania całości ziem Ukrainy przez Rzeczpospolitą. 6. Rozejm w Andruszowie i układ pokojowy (Grzymułtowskiego) w Moskwie – podział Ukrainy.</p>	<p>Kozacy, rejestr, ugoda, ataman, Księstwo Ruskie; 1638, 1648, 1649, 1651, 1654, 1658, 1659-1667, 1660, 1686; Zygmunt III Waza, Władysław IV Waza, Jan II Kazimierz, Bohdan Chmielnicki, Jarema Wiśniowiecki, Aleksy Michajłowicz Romanow, Jan III Sobieski;</p>	
II. Wiek XVII	33	Potop szwedzki 1655-1660.	<p>1. Przyczyny agresji szwedzkiej. 2. Społeczeństwo Rzeczypospolitej wobec najazdu. 3. Ogólnonarodowe powstanie przeciw Szwedom. 4. Układ rozbiorowy w Radnot i napaść Siedmiogrodu na Rzeczpospolitą. 5. Utrata lenna pruskiego. 6. Traktat pokojowy w Oliwie. 7. Konsekwencje wojny.</p>	<p>wojna podjazdowa, śluby lwowskie; 1655, 1656, 1657, 1660; Karol X Gustaw, Janusz Radziwiłł, Fryderyk Wilhelm Hohenzollern, Jan II Kazimierz, Stefan Czarniecki;</p>	

II. Wiek XVII	34	Wojny z Turcją w II połowie XVII stulecia.	<p>1. Geneza i przebieg konfliktu za panowania Jana Kazimierza oraz Michała Korybuta Wiśniowieckiego.</p> <p>2. Rzeczpospolita pod rządami Jana III Sobieskiego:</p> <p>a) aspekty profrancuskiej polityki monarchy.</p> <p>3. Zwycięstwo orientacji prohabsburskiej – II odsiecz wiedeńska.</p> <p>4. Liga Święta.</p> <p>5. Traktat w Karłowicach.</p>	<p>haracz, husaria; 1666, 1167, 1669, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1683, 1684, 1699; Piotr Doroszenko, Mehmed IV, Kara Mustafa, Jan II Kazimierz, Michał Korybut Wiśniowiecki, Jan Sobieski;</p>	
II. Wiek XVII	35	Kultura baroku w Europie.	<p>1. Pojęcie baroku.</p> <p>2. Główne tendencje baroku jako odbicie problemów epoki.</p> <p>3. Piśmiennictwo polityczno-społeczne.</p> <p>4. Literatura piękna i prasa periodyczna.</p> <p>5. Architektura i sztuki plastyczne.</p> <p>6. Muzyka i teatr.</p>	<p>barokmanieryzm, libertynizm, klasycyzm (literac.); 1568; Giacomo Barozzi da Vignola, Jean Razine, Pierre Corneille, Jean Baptiste Molier, Peter Paul Rubens, Gialorenzo Bernini, Jacques Bossuet, John Locke, Baruch Spinoza, Thomas Hobbes, Antonio Vivaldi, Jan Sebastian Bach;</p>	
II. Wiek XVII	36	Barok polski. Sarmatyzm.	<p>1. Ideologia polityczna i styl życia szlachty polskiej w XVII wieku:</p> <p>a) sarmatyzm.</p> <p>2. Dorobek artystyczny polskiego baroku.</p>	<p>sarmatyzm, barokizacja; Jan Chryzostom Pasek, Stanisław Orzechowski, Wespazjan Kochowski, Jan Andrzej Morsztyn, Wacław Potocki, Tylman von Gameren, Wawrzyniec de Senes, Hieronim Pinocci;</p>	
II. Wiek XVII	<u>38</u>	<u>Wiek XVII – powtorzenie wiadomosci</u>			
	<u>39</u>	<u>Wiek XVII – pisemny praca</u>			
	<u>40</u>	<u>Wiek XVII – pisemny sprawdzian wiadomości</u>			

III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	41	Wzrost międzynarodowego znaczenia Rosji, Austrii i Prus w XVIII wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost potęgi Rosji w XVII wieku. 2. Wojna północna III. 3. Reformy wewnętrzne Piotra I. 4. Powstanie i rozwój Królestwa Pruskiego. 5. Przeobrażenia ustrojowe w monarchii Habsburgów. 6. Wojny austriacko-pruskie w XVIII wieku. 	kantonalny system poboru rekruta, absolutyzm oświecony, sankcja pragmatyczna, „odwrócenie przymierzy”; 18 I 1701, 1740-1742, 1744-1745, 1748, 1756-1763; August II Mocny, Fryderyk Wilhelm „Wielki Elektor”, Fryderyk (III) I, Fryderyk Wilhelm I, Fryderyk II, Karol VI, Maria Teresa, Józef II;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	42	Ideologia epoki Oświecenia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania XVIII-wiecznego „przewrotu umysłowego”. 2. Założenia filozofii doby Oświecenia. 3. Myśl społeczno-ustrojowa. 	Oświecenie, empiryzm, racjonalizm, deizm, ateizm, masoneria, prawa naturalne, trójpodział władzy; 1775, 1783; Rene Descartes, John Locke, Wolter, Denis Diderot, Karol Montesquieu, Jean Jacques Rousseau, Izaak Newton;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	43	Życie umysłowe i artystyczne epoki Oświecenia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spór o postęp. 2. Ważniejsze osiągnięcia nauk ścisłych i przyrodniczych. 3. Architektura i sztuki plastyczne: <ol style="list-style-type: none"> a) rokoko b) klasycyzm. 4. Literatura piękna i muzyka. 	rokoko, klasycyzm (architekt.); Wolfgang Amadeusz Mozart, Daniel Defoe;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	44	Ekspansja kolonialna państw europejskich w XVII i XVIII stuleciu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upadek znaczenia Hiszpanii i Portugalii jako potęg kolonialnych. 2. Rywalizacja Holandii, Anglii i Francji w Ameryce Północnej i na Dalekim Wschodzie 3. Angielsko-francuskie wojny kolonialne w XVIII stuleciu. 4. Początki kolonizacji Australii i Oceanii. 	akty nawigacyjne; 1651, 1756-1763; Abel Tasman, James Cook;	

III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	45	Rewolucja przemysłowa w Anglii.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania przeobrażeń w sferze wytwórczości. 2. Zastosowanie nowych technik w produkcji: <ol style="list-style-type: none"> a) mechanizacja włókiennictwa b) przemiany technologiczne w przemyśle ciężkim. 3. Przeobrażenia w rolnictwie. 4. Społeczne skutki rewolucji przemysłowej. 	rewolucja przemysłowa, proletariat fabryczny, liberalizm ekonomiczny; 1733, 1767, 1775, 1785; John Kay, James Hargreaves, James Watt, Edmund Cartwright, Richard Arkwright, Adam Smith, Abraham Derby;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	46	Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja polityczna, społeczna i gospodarcza w angielskich koloniach w Ameryce Północnej w I połowie XVIII wieku. 2. Stosunki kolonii z metropolią. 3. Przyczyny, wybuch i przebieg wojny o niepodległość: <ol style="list-style-type: none"> a) międzynarodowe aspekty konfliktu. 4. Ustrój polityczny państwa amerykańskiego. 	„bostońskie picie herbaty”, konstytucja, państwo federacyjne; 1773, 1775, 1776, 1783, 1787; Benjamin Franklin, George Washington, Thomas Jefferson, Jerzy III, Józef de Laffayette, Tadeusz Kościuszko, Kazimierz Pułaski;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	47	Geneza i początek Wielkiej Rewolucji Francuskiej (1789-1791).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja społeczna we Francji przed 1789 r. 2. Zwołanie Stanów Generalnych i przekształcenie ich w Zgromadzenie Narodowe Konstytucyjne. 3. Atak na Bastylię – rozruchy w Paryżu i na prowincji. 4. Działalność Konstytuanty: <ol style="list-style-type: none"> a) uchwalenie Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela. 5. Francja – monarchią konstytucyjną. 	suwerenność społeczeństwa, prawa człowieka, monarchia konstytucyjna; 1789: 14 VII, 4/5 VIII, 26 VIII; 1791; Ludwik XV, Ludwik XVI, Maria Antonina, Józef Emanuel Sieyes;	

III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	48	Upadek monarchii i dyktatura jakobinów – Francja w latach 1792-1794.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Układ sił w Legislatywie. 2. Kluby polityczne – programy i przywódcy. 3. Wojna z Austrią i Prusami – wybuch tzw. II rewolucji we Francji: <ol style="list-style-type: none"> a) proklamowanie Francji republiką. 4. Sprawa Ludwika XVI i powstanie I koalicji antyrewolucyjnej. 5. Sytuacja militarna Republiki w latach 1793-1794. 6. Ustanowienie dyktatury przez jakobinów: <ol style="list-style-type: none"> a) Wielki Terror. 	jakobini, kordelierzy, feullianci, „górale”, zyrondyści; 1792, 1793, 1794; Maksymilian Robespierre, Georges Danton, Jean Paul Marat;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	49	Rządy Dyktatoratu – schyłek rewolucji francuskiej (1795-1799).	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Przewrót termidoriański”. 2. Sytuacja wewnętrzna Francji pod rządami Dyktatoratu. 3. Sukcesy wojenne Republiki – rozpad I koalicji: <ol style="list-style-type: none"> a) hegemonia Francji w Italii. 4. Wyprawa gen. Bonapartego do Egiptu. 5. Znaczenie dziejowe Rewolucji. 	termidorianie, „republiki siostrzane”, mamelucy; 9 thermidora II roku Republiki = 27 VII 1794, 1795, 1796, 1797, 1798-1799; Napoleon Bonaparte, Paweł I;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	50	Narodziny Konsulatu i Cesarstwa we Francji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zamach stanu Bonapartego i wprowadzenie Konsulatu. 2. Zakończenie wojny z II koalicją. 3. Reformy wewnętrzne Bonapartego. 4. Napoleon I Bonaparte – dziedzicznym cesarzem Francuzów. 	konkordat, plebiscyt, 18 brumaire’a VIII roku Republiki = 9 XI 1799; 1799-1802, 1801, 1802, 2 XII 1804; Napoleon Bonaparte, Paweł I, Franciszek II, Aleksander I;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	51	Hegemonia Francji w Europie 1804-1809.	<ol style="list-style-type: none"> 5. Wojna z III koalicją. 6. Zmagania z siłami tzw. IV koalicji. 7. Interwencja Francji na Półwyspie Iberyjskim. 8. Wojna z V koalicją. 	blokada kontynentalna, „plan puławski”; 1805, 1806, 1807, 1808, 1809; Napoleon Bonaparte;	

III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	52	Wojna z Rosją i upadek napoleońskiej Francji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna z Rosją. 2. Abdykacja Napoleona I i restauracja Burbonów we Francji. 3. „Sto dni” Bonapartego. 4. Bilans doby napoleońskiej dla Europy. 	restauracja, „cesarstwo 100-dniowe”; 24 VI 1812, 1813, 1814, 20 III - 22 VI 1815; Napoleon Bonaparte, Fryderyk Wilhelm III, Artur Wellesley;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	53	Kongres Wiedeński.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła i charakter Kongresu. 2. Postanowienia Kongresu. 3. Święte Przymierze. 	legitymizm, równowaga europejska; 1814-1815; Klemens von Metternich, Charles Maurice Talleyrand;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	54	<u>Europa na przełomie XVIII i XIX wieku</u>	Powtórzenie wiadomości		
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	55	<u>Europa na przełomie XVIII i XIX wieku</u>	Praca Pisemna		
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	56	<u>Europa na przełomie XVIII i XIX wieku</u>	Pisemny sprawdzian wiadomości		
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	57	Upadek politycznego znaczenia Rzeczypospolitej w Europie w I połowie XVIII wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unia personalna z Saksonią. 2. Rzeczpospolita wobec wojny północnej III. 3. Sejm „niemy” i układ poczdamski – wzrost ingerencji mocarstw ościennych w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej. 4. Elekcja Stanisława Leszczyńskiego i wojna francusko-habsburska. 5. Położenie Polski i Litwy na arenie międzynarodowej w okresie rządów Augusta III Sasa. 	sejm „niemy”, traktat „trzech czarnych orłów”; 1697, 1704, 1706, 1715, 1717, 1720, 1732, 1733; August II Mocny, August III Sas, Karol XII, Stanisław Leszczyński, Piotr I, Ludwik XV;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	58	Sytuacja wewnętrzna w Rzeczypospolitej w czasach saskich (1697-1763).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postępujący rozkład aparatu państwowego. 2. Regres kulturowy i wzrost fanatyzmu religijnego. 3. Projekty reform ustrojowych i początki przemian w gospodarce i szkolnictwie. 	sejm skonfederowany; 1740; Stanisław Konarski;	

III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	59	Rzeczpospolita w latach 1764-1772 – próby walki o likwidację anarchii i wewnętrzne wzmocnienie państwa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reformy „Familii” i elekcja Stanisława (Augusta) Poniatowskiego. 2. Sprawa innowierców i zahamowanie dalszych przeobrażeń w wyniku nacisku ze strony Rosji: <ol style="list-style-type: none"> a) uchwalenie praw kardynalnych. 3. Konfederacja barska. 	dysydenci, prawa kardynalne, konwencja, ratyfikacja; 1764, 1767-1768, 1768-1772; Stanisław August Poniatowski, Katarzyna II;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	60	Pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania I rozbioru. 2. Konwencja rozbiorowa – straty terytorialne i demograficzne Rzeczypospolitej. 3. Sejm rozbiorowy 1773-1775: <ol style="list-style-type: none"> a) ratyfikacja traktatu rozbiorowego b) zmiany w organizacji państwa. 	ratyfikacja; 1771, 1772, 1773, 1775; Stanisław August Poniatowski, Katarzyna II, Tadeusz Reytan;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	61	Sejm Wielki i Konstytucja 3 Maja.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Turcja w polityce Rosji i Austrii na przełomie lat 80-tych i 90-tych XVIII stulecia. 2. Geneza Sejmu Czteroletniego. 3. Ugrupowania polityczne w Sejmie Wielkim. 4. Sprawa mieszczańska w latach 1789-1791. 5. Problem przymierza polsko-pruskiego. 6. Konstytucja 3 Maja – okoliczności uchwalenia, treść i znaczenie. 	„kwestia wschodnia”, sejmowe obozy polityczne: dworski, hetmański, patriotyczny, „czarna procesja”; 1787, 1788-1792, 1789, 1790, 1791: III, IV, 3-5 V; Stanisław August Poniatowski, Katarzyna II, Franciszek Ksawery Branicki, Hugo Kołłątaj;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	62	Wojna w obronie Konstytucji. Drugi rozbiór Polski.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konfederacja targowicka. 2. Wojna polsko-rosyjska 1792 roku. 3. Nowa konwencja rozbiorowa. 	1792; Stanisław August Poniatowski, Katarzyna II, Szczęsny Potocki, Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	63	Powstanie Kościuszkowskie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybuch i zasięg terytorialny zrywu niepodległościowego 1794 roku. 2. Sprawa chłopska – Uniwersał Połaniecki. 3. Interwencja pruska i walki o Warszawę. 4. Klęska wojsk powstańczych pod Maciejowicami i upadek zrywu. 5. Znaczenie Insurekcji. 	insurekcja, manifest, uniwersał, kosynierzy, „rzeź Pragi”; 1793, 1794: 24 III, 4 IV, 16-22 IV, 17-19 IV, 7 V, 24 V, VII, VIII, 1794: 10 X, 16 XI; 1795; Stanisław August Poniatowski, Katarzyna II, Szczęsny Potocki, Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko;	

III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	64	Trzeci rozbiór Rzeczypospolitej i likwidacja państwowości polsko-litewskiej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Międzynarodowe tło trzeciego rozbioru. 2. Konwencja rozbiorowa – nabytki terytorialne i demograficzne Austrii, Prus i Rosji. 3. Uwarunkowanie i konsekwencje upadku I Rzeczypospolitej. 	1795, 1797; Stanisław August Poniatowski, Katarzyna II;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	65	Kultura Oświecenia w Polsce.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walka o reformę szkolnictwa: <ol style="list-style-type: none"> a) działalność Komisji Edukacji Narodowej. 2. Ważniejsze osiągnięcia nauki polskiej. 3. Literatura piękna i teatr narodowy. 4. Architektura i sztuki plastyczne polskiego rokoka i klasycyzmu. 	fizjokratyzm, „obiady czwartkowe”; 1765, 1773 Adam Czartoryski, Hugo Kołłątaj, Grzegorz Piramowicz, Stanisław Staszic, Wojciech Bogusławski, Ignacy Krasicki, Canaletto, Marcello Bacciarelli, Jan Piotr Norblin;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	66	Początek epoki porozbiorowej – pierwsze próby odzyskania niepodległości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie narodu polskiego w zaborach: pruskim, austriackim i rosyjskim. 2. Nurty i orientacje polityczne w polskim ruchu patriotycznym przełomu XVIII i XIX stulecia. 3. Okoliczności utworzenia Legionów Polskich w Lombardii. 4. Udział formacji legionowych w wojnach Republiki Francuskiej. 5. Znaczenie Legionów dla sprawy polskiej. 	sprawa polska w XIX i początkach XX wieku; 1796, 1797, 1798, 1802-1803; Franciszek Dmochowski, Franciszek Barss, Joachim Denisko, Tadeusz Kościuszko, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	67	Księstwo Warszawskie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Okoliczności powstania Księstwa. 2. Ustrój polityczny, społeczny i administracyjny – konstytucja. 3. Sytuacja chłopstwa i mieszczaństwa. 4. Wojna Księstwa z Austrią i jego nabytki terytorialne. 5. Udział Księstwa w wojnie z Rosją oraz zmaganiach lat 1813-1814. 6. Znaczenie okresu napoleońskiego w dziejach Polski. 	„dekret grudniowy”, okrojowanie konstytucji, II wojna polska, „sumy bajońskie”, „bitwa narodów”; 1807, 1808, 1809, 1812, 1813; Napoleon I Bonaparte, Józef Poniatowski, Fryderyk August I;	
III. Wiek XVIII i początek wieku XIX	68 69 70	Polska w II poł. XVIII i początkach wieku XIX – powtórzenie wiadomości Polska w II poł. XVIII i początkach wieku XIX – pisemna praca Polska w II poł. XVIII i początkach wieku XIX – pisemny sprawdzian wiadomości.			

IV. Wiek XIX i początek wieku XX	71	Przemiany w nauce i kulturze na przełomie XIX i XX wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobywcze nauk ścisłych i przyrodniczych. 2. Wynalazki w przemyśle i komunikacji. 3. Systemy filozoficzne. 4. Prądy w literaturze pięknej. 5. Tendencje w sztukach plastycznych i architekturze. 	pozytywizm, impresjonizm, naturalizm.; Albert Einstein, Maria Skłodowska-Curie, bracia O. i W. Wright, , A. Comte; realizm, naturalizm, impresjonizm; August Comte, Juliusz Verne, Claude Monet;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	72	Przeobrażenia gospodarcze i społeczne w XIX wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyka gospodarki kapitalistycznej w dobie kapitalizmu wolnokonkurencyjnego i monopolistycznego. 2. Zmiany w strukturze społecznej. 	kapitalizm, cykl koniunkturalny, socjalizm, komunizm, nacjonalizm; monopol, imperializm, „eksplozja demograficzna”; 1830, 1870;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	73	Rozwój nowych ideologii.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Masowe ruchy polityczne: <ol style="list-style-type: none"> a) myśl socjalistyczna b) nacjonalizm c) chadecja. 	socjalizm utopijny, komunizm, nacjonalizm, chadecja; Karol Marks, Włodzimierz Lenin, Leon XIII;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	74	Stany Zjednoczone w XIX i na początku XX wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekspansja terytorialna USA. 2. Dualizm w rozwoju ekonomiczno-społecznym. 3. Wojna secesyjna. 4. Rozwój ekonomiczny państwa na przełomie XIX I XX stulecia. 	abolicjonizm, „doktryna Monroe”, wojna totalna; 1823, 1961-1865; Abraham Lincoln, James Monroe;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	75	Ekspansja kolonialna państw europejskich w XIX wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny i formy kolonializmu. 2. Kolonialna mapa świata przed I wojną światową. 	kolonializm, protektorat;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	76	Ważniejsze konflikty kolonialne w Afryce i Azji przed wybuchem I wojny światowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawa Egiptu. 2. Konflikt o Faszodę. 3. Powstanie Mahdiego. 4. Wojny burskie. 5. Powstanie sipajów. 6. Ruch tajpingów. 7. Rewolucja republikańska w Chinach. 	sipajowie, tajpingowie; 1882, 1899-1902; Wiktoria, Mahdi;	

IV. Wiek XIX i początek wieku XX	77	Walka przeciw Świętemu Przymierzu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tło ideologiczne. 2. Sytuacja w Związku Niemieckim. 3. Powstanie w Hiszpanii. 4. Ruch dekabrystów. 5. Rewolucja lipcowa. 6. Powstanie w Grecji. 7. Powstanie w Belgii. 	dekabryści, masoneria, karbonaryzm; 1821, 1825, 1830; Mikołaj I, Karol X;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	78	Wiosna Ludów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza ruchów rewolucyjnych. 2. Wiosna Ludów w monarchii habsburskiej, Prusach, Związku Niemieckim i w Italii. 3. Trwałe i nietrwałe skutki Wiosny Ludów. 	Wiosna Ludów; 1848-1849 Franciszek Józef I, Karol Albert, Fryderyk Wilhelm IV, Lajos Kossuth;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	79	Francja w latach 1848-1870.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja lutowa. 2. Cesarstwo Napoleona III; <ol style="list-style-type: none"> a) polityka wewnętrzna. b) mocarstwowa pozycja Francji w Europie i jej załamanie. 	1848, 1852, 1870, 18 I 1871; Ludwik Napoleon Bonaparte, Kamil di Cavour, Wiktor Emmanuel II, Otto von Bismarck, Wilhelm I;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	80	Zjednoczenie Włoch i Niemiec	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przesłanki powstania i rozwój Risorgimento w latach 1815-1849. 2. Piemont w walce o zjednoczenie Włoch w latach 1849-1861. 3. Włochy na arenie międzynarodowej w latach 1861-1870. 4. Koncepcje zjednoczenia Niemiec. 5. Etapy zjednoczenia Niemiec przez Prusy w dobie rządów Bismarcka: <ol style="list-style-type: none"> a) wojny z Danią i Austrią b) powstanie Związku Północnoniemieckiego c) konflikt z Francją d) proklamacja II Rzeszy. 6. Powstanie Austro-Węgier. 	<i>Risorgimento</i> ; 1859, 1861, 1866; Kamil di Cavour, Wiktor Emmanuel II, Pius IX; „małe Niemcy”, „wielkie Niemcy”; 1866, 1871; Napoleon III, Otto von Bismarck, Wilhelm I;	
IV. POLSKA Wiek XIX i początek wieku XX	81	Powstanie listopadowe.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja narodu polskiego po 1815 roku. 2. Wybuch powstania listopadowego. 3. Przebieg działań zbrojnych. 4. Programy i przywódcy. 5. Przyczyny upadku i znaczenie powstania. 	1830-1831; Piotr Wysocki, Jan Skrzynecki, Maurycy Mochnacki, Mikołaj I, Adam Jerzy Czartoryski;	

IV. POLSKA Wiek XIX i początek wieku XX	82	Wielka Emigracja.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczebność i warunki życia Emigracji. 2. Obozy polityczne – programy i przywódcy. 3. Życie umysłowe Emigracji. 	Wielka Emigracja, „leleweliści”, towianizm; 1831, 1832, 1833, 1835-1836, 1843; Adam Jerzy Czartoryski, Wiktor Heltman, Joachim Lelewel, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	83	Ruch patriotyczny w latach 1831-1848.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania działalności patriotycznej w kraju i na emigracji. 2. Wpływ „lelewelistów” na ruch patriotyczny w latach 30-tych. 3. Wpływ TDP na życie spiskowe w l. 40-tych. 4. Powstanie krakowskie. 5. Wiosna Ludów na ziemiach polskich. 	„Wielka Emigracja”; 1835, 1846, 1848; Szymon Konarski, Joachim Lelewel, Karol Libelt;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	84	Powstanie styczniowe.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna krymska i „wiosna posewastopolska”. 2. Ożywienie ruchu patriotycznego – „biali” i „czerwoni”. 3. Okoliczności wybuchu powstania. 4. Charakter i przebieg zrywu. 5. Klęska i znaczenie powstania. 	„wiosna posewastopolska”, „biali”, „czerwoni”, branka; 1853-1856, 1863-1864; Aleksander Wielopolski, Jarosław Dąbrowski, Romuald Traugutt;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	85	Obrona przed wynarodowieniem. Kultura polska w XIX wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Założenia i realizacja polityki rusyfikacyjnej i germanizacyjnej. 2. Formy walki Polaków z wynaradawianiem. 3. Życie kulturalne Polaków w XIX wieku. 	rusyfikacja, „Kulturkampf”, rugi pruskie, germanizacja, pozytywizm warszawski, praca organiczna; 1864; Aleksander II, Otton von Bismarck;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	86	Autonomia galicyjska.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy ustrojowe autonomii. 2. Organy i kompetencje władz autonomicznych. 3. Walka lojalistów z demokratami. 	autonomia; 1860, 1873; Franciszek Józef I, Józef Szujski, Franciszek Smolka;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	87,	Przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich w XIX wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawa chłopska i jej rozwiązanie. 2. Ważniejsze ośrodki przemysłowe na ziemiach polskich w XIX i na początku XX wieku. 3. Przeobrażenia w strukturze społecznej: <ol style="list-style-type: none"> a) problem mniejszości narodowych. 	uwłaszczenie, serwituty, ukaz, antysemityzm;	

IV. Wiek XIX i początek wieku XX	88	Początki ruchu robotniczego ,endecckiego oraz ludowego na ziemiach polskich do początków XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przesłanki rozwoju ruchu robotniczego na ziemiach polskich. 2. Powstanie „Wielkiego Proletariatu”. 3. Dualizm w polskim ruchu socjalistycznym – powstanie PPS i SDKPiL. 4. Kryzys ideologii ugodowej – powstanie Ligi Polskiej. 5. Utworzenie Ligi Narodowej. 6. Cele i formy działalności SN. 7. Przesłanki rozwoju ruchu ludowego w Galicji. 8. Powstanie SL. 9. Rozbicie w PSL. 10. Ruch ludowy w zaborze rosyjskim i pruskim 	internacjonalizm; 1882, 1893, 1900; Ludwik Waryński, Józef Piłsudski, Róża Luksemburg; ruch ludowy; 1895, 1913; Stanisław Stojałowski, Wincenty Witos; Roman Dmowski endecja,	
VI. Wiek XIX i początek wieku XX	89	Życie codzienne w XIX i na początku XX wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Życie polskiej szlachty po utracie niepodległości przez Polskę. 2. Polskie miasto i wieś. 3. Przemiany obyczajowe: <ol style="list-style-type: none"> a) problem awansu społecznego kobiet. 	feminizm, sufrażystki;	praca pod kierunkiem z podręcznikiem
	<u>90</u> <u>91</u> <u>92</u>	Wiek XIX i początek wieku XX Wiek XIX i początek wieku XX Wiek XIX i początek wieku XX	Powrozenie wiadomości Pisemna praca test		

	93	Rewolucja 1905 r. w Rosji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekształcenia ustrojowe w Japonii w „erze Meidzi”. 2. Sytuacja polityczna, gospodarcza i społeczna w Rosji na przełomie stuleci. 3. Wojna rosyjsko-japońska. 4. Okoliczności wybuchu i przebieg rewolucji w Rosji. 5. Zmierzch absolutyzmu carskiego – początki demokratyzacji Rosji. 6. Wpływ wydarzeń w Rosji na sytuację w poszczególnych zaborach. 7. Skutki rewolucji na ziemiach polskich. 		
IV Wiek XIX i początek wieku XX	94	Geneza I wojny światowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narastanie sprzeczności między mocarstwami. 2. Okoliczności wybuchu wojny. 	„balkański kocioł”, Trójprzymierze, Trójporozumienie; 1879-1882, 1893, 1904, 1907, 1914; Franciszek Ferdynand;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	95	I wojna światowa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebieg i charakter działań zbrojnych. 2. Klęska państw centralnych. 3. Skutki Wielkiej Wojny. 	plan Schlieffena, nieograniczona wojna podwodna, wojna światowa; 1914-1918; Wilhelm II, Mikołaj II, Joseph Joffre, Philippe Petain, Ferdinand Foch,;	
IV. Wiek XIX i początek wieku XX	96	Powstanie państwa radzieckiego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja lutowa. 2. Przewrót październikowy – obalenie Rządu Tymczasowego. 3. Polityka gospodarcza Rady Komisarzy Ludowych. 4. Stosunki Rosji bolszewickiej z państwami-stronami I wojny światowej. 5. Wojna domowa w Rosji. 	okres dwuwładzy, komunizm wojenny, „biali generałowie”; III 1917, XI 1917, III 1918; Mikołaj II, Włodzimierz Lenin, Lew Trocki;	

IV. Wiek XIX i początek wieku XX	97	Myśl historiograficzna powszechna i polska XVI-XIX wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historiografia powszechna w okresie nowożytnym. 2. Historiografia w XIX stuleciu. 3. Historiografia polska XVI-XVIII wieku. 4. Historiografia doby zaborów. 	apologia, providencjalizm, makaronizm; Jean Bodin, Niccolo Machiavelli, Giambatista Vico, John Locke, Edward Gibbon; warszawska i krakowska szkoła historyczna; Tadeusz Korzon, Michał Bobrzyński	
----------------------------------	----	---	---	---	--

98	Narodziny Ładu wersalskiego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konferencja paryska – charakter szczytu, rola i plany polityczne wielkich mocarstw. 2. Traktaty pokojowe. 3. Nowa mapa polityczna Europy i świata. 4. Powstanie i działalność Ligi Narodów. 5. Konferencja w Waszyngtonie. 	1919, 1922; Georges Clemenceau, David Lloyd George
99	U źródeł II Rzeczypospolitej – sprawa polska w latach 1914-1918.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orientacje polityczne Polaków w przededniu Wielkiej Wojny. 2. Rola J. Piłsudskiego i R. Dmowskiego w walce o niepodległą Polskę. 3. Okoliczności i skutki umiędzynarodowienia sprawy polskiej. 4. Sprawa polska na konferencji paryskiej. 	1914, 1917, 1918; Ignacy Paderewski
100	Ukształtowanie się granic II Rzeczypospolitej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie wielkopolskie. 2. I, II i III powstanie śląskie. 3. Przegrana Polski w plebiscycie na Warmii, Powiślu i Mazurach. 4. Spór z Czechosłowacją o Śląsk Cieszyński, Spisz i Orawę. 5. Walki z Ukraińcami w Galicji Wschodniej. 6. Źródła wojny polsko-bolszewickiej. 7. Przebieg i skutki działań wojennych na Wschodzie. 8. Konflikt polsko-litewski. 	plebiscyt; 1919, 1920, 1921; Wojciech Korfanty

101	Polityczny, gospodarczy i społeczny ustrój Rzeczypospolitej w I poł. lat 20-tych XX wieku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formowanie się ustroju politycznego <ol style="list-style-type: none"> a) wybory do Sejmu Ustawodawczego b) konstytucja marcowa. 2. Scena polityczna w latach 20-tych. 3. Struktura etniczna. 4. Trudności i sukcesy odbudowy i integracji ekonomicznej: <ol style="list-style-type: none"> a) hiperinflacja 1923 r. b) reforma stabilizacyjna c) budowa Gdyni. 	hiperinflacja; 1919, 1921, 1923; Gabriel Narutowicz, Władysław Grabski
102	II Rzeczpospolita pod rządami sanacji 1926-1939.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania i przebieg zamachu majowego. 2. Program obozu pomajowego i jego realizacja: <ol style="list-style-type: none"> a) autorytaryzm rządów J. Piłsudskiego b) konstytucja kwietniowa. 3. Dekompozycja obozu sanacyjnego po śmierci J. Piłsudskiego. 4. Scena polityczna w latach 30-tych. 5. Polityka ekonomiczna E. Kwiatkowskiego. 	sanacja, autorytaryzm, COP; 1926, 1930, 1935; Stanisław Wojciechowski, Ignacy Mościcki, Eugeniusz Kwiatkowski
103	Państwa totalitarne za Zachodzie w dwudziestoleciu międzywojennym – Niemcy hitlerowskie, Włochy faszystowskie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja społeczno-gospodarcza Włoch po I wojnie światowej. 2. Okoliczności przejęcia władzy przez B. Mussoliniego. 3. Program państwa totalitarnego i jego realizacja. 4. Agresywna polityka zagraniczna Włoch. 5. Położenie społeczne i ekonomiczne powojennych Niemiec. 6. Wzrost znaczenia ruchu nazistowskiego w dobie Wielkiego Kryzysu. 7. Ustanowienie i petryfikacja dyktatury – Niemcy w latach 1933-1935. 	faszizm, nazizm, totalitaryzm; 1922, 1933, 1929-1933; Benito Mussolini, Adolf Hitler

104	Rozkład systemu wersalskiego.	1. Demontaż systemu wersalskiego w Niemczech. 2. Wojna domowa w Hiszpanii. 3. Agresywna polityka Japonii w Azji. 4. Bankructwo angielsko-francuskiej polityki „appeasement” wobec Niemiec: a) kryzys austriacki b) sprawa Czechosłowacji. 5. Zbliżenie niemiecko-radzieckie w przededniu II wojny światowej.		„appeasement”; 1936, 1938, 23 VIII 1939; Francisco Franco, Joachim von Ribbentrop, Władysław Mołotow
104	Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej.	1. Sytuacja zewnętrzna Polski w latach 1921-1926. 2. Polska w systemie bezpieczeństwa zbiorowego u schyłku lat 20-tych. 3. Cele polskiej polityki zagranicznej w początkach ministerium J. Becka i ich realizacja do wybuchu II wojny światowej. 4. Odrzucenie żądań niemieckich i tzw. gwarancje Zachodu dla Polski.		„polityka równych odległości”; 1921, 1934, 1939; Józef Beck
105,106,107	I wojna światowa. Rewolucje rosyjskie. Świat między wojnami. Polacy w odrodzonym państwie – pisemny sprawdzian wiadomości.	1. Powtórzenie wiadomości 2. Pisemna praca 3. Test		
108	Niemieckie przygotowania do wojny z Polską.	1. Obrona strefy nadgranicznej: a) ważniejsze bitwy (m.in. pod Mokrą, Mławą, Piotrkowem Trybunalskim, Tomaszowem Mazowieckim, w Borach Tucholskich) b) odwrót wojsk polskich na linię Wisły i Sanu. 2. Obrona Wybrzeża i baz morskich. 3. Anglia i Francja wobec agresji niemieckiej na Polskę.	„Fal Weiss”, „Zachód”;	1939: 23 III, IV; VIII: 23, 25, 26, 31 VIII; 1939 IX: 1, 3, 6, 7, 14, 19; 2 X; Czesław Młot-Fijałkowski, Emil Przedzymirski-Krukowicz, Władysław Bortnowski, Tadeusz Kutrzeba, Juliusz Rómmel, Antoni Szylling, Kazimierz Fabrycy, Adolf Hitler, Walter von Brauchitsch, Edward Rydz-Śmigły;

109	Napaść ZSRR na Polskę. Ostatnie walki wojny obronnej Polski w 1939 roku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwazja radziecka na Polskę. 2. Ewakuacja cywilnych i wojskowych władz Rzeczypospolitej do Rumunii. 3. Końcowe akordy kampanii wrześniowej: <ol style="list-style-type: none"> a) bitwy pod Tomaszowem Lubelskim, b) kapitulacja Warszawy, Modlina i Rejonu Umocnionego Hel, c) batalia pod Kockiem i kapitulacja SGO „Polesie”. 4. Bilans Września. 	internowanie	1939 IX: 17, 17/18, 16-26, 22; X: 2-5,6;	Stalin, Władimir Potiomkin, Stanisław Grzybowski, Siemion Timoszenko, Władysław Anders, Władysław Langner, Wilhelm Orlik-Ruckemann, Włodzimierz Steyer, Franciszek Kleeberg;
110	Powstanie rządu polskiego w obczyźnie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reaktywowanie koncepcji „frontu Morges”- utworzenie rządu z gen. Sikorskim na czele. 2. Podstawy prawne działalności najwyższych władz Rzeczypospolitej - modyfikacja konstytucji kwietniowej: <ol style="list-style-type: none"> a) powstanie Rady Narodowej. 3. Odbudowa armii polskiej we Francji i Anglii. 4. Stosunki rządu emigracyjnego z innymi państwami w latach 1939-1941. 	„umowa paryska”	1939: 30 IX, 9 XII; I 1940;	Ignacy Mościcki, Edward Rydz-Śmigły, Władysław Raczkiewicz, Władysław Sikorski, Leon Noel, Ignacy Paderewski;
111	Agresje ZSRR w Europie w latach 1939-1940.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna z Finlandią. 2. Aneksja republik nadbałtyckich. 3. Zabór Besarabii i Północnej Bukowiny. 	„wojna zimowa”, „linia Mannerheima”;	1939: 23 VIII, 28 IX; X: 5, 10; 30 XI; 1940: 12 III, VI - VIII, 28 VI;	Stalin, Kliment Woroszyłow, Siemion Timoszenko, Karl Mannerheim, Otto Kuusinen, Karol II, Ion Antonescu;
112	Inwazja Niemiec na państwa skandynawskie w roku 1940.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola Danii i Norwegii w niemieckiej oraz brytyjsko-francuskich planach 	„Waserubung”, „Wilfred”;	1940: 8 IV, 9 IV, 28 V, 10 VI;	Adolf Hitler, Rolf Carls, Erich Raeder, Vidkun Quisling,

		<p>politycznych i militarnych.</p> <p>2. Uderzenie III Rzeszy na Danię.</p> <p>3. Atak wojsk hitlerowskich na Norwegię.</p> <p>4. Udział wojsk polskich w kampanii norweskiej.</p>			<p>Chrystian X, Haakon VII, Zygmunt Szyszko-Bohusz;</p>
113	Najazd niemiecki na Francję, Belgię, Holandię i Luksemburg.	<p>1. Plany militarne i stosunek sił walczących stron.</p> <p>2. Przebieg kampanii francuskiej:</p> <p>a) bitwa flandryjska,</p> <p>b) bitwa o Francję.</p> <p>3. Przystąpienie Włoch do wojny przeciwko Anglii i Francji.</p> <p>4. Udział wojsk polskich w obronie Francji.</p>	<p>„Fal Gelb”, „Fal Rot”, plan „Dyle”, „linia Maginota”, „Dynamo”, „Francja Vichy”, kolaboracja;</p>	<p>1940 V: 10, 15, 22, 28; VI: 5, 10, 22, 24;</p>	<p>Adolf Hitler, Maurice Gamelin, Maxime Weygand, Philippe Petain, Charles de Gaulle, Walter von Brauchitsch, Erich von Manstein, Hermann Goring, Benito Mussolini, Bronisław Duch, Stanisław Maczek;</p>
114	Bitwa o Anglię.	<p>1. Założenia niemieckiego planu opanowania Wysp Brytyjskich.</p> <p>2. Charakterystyka faz batalii.</p> <p>3. Udział Polaków w Bitwie.</p> <p>4. Znaczenie bitwy o Anglię dla losów II wojny światowej.</p>	<p>„Seelowe”, „Felix”, „Isabella”, „Adlertag”, „Enigma”;</p>	<p>1940: 16 VII; 8 VIII – 31 X; 15 IX;</p>	<p>Adolf Hitler, Winston Churchill, Antony Eden, Hermann Goring, Albert Kesserling, Hugo Sperle, Hugh Dowding, Antoni Ostowicz;</p>
115	Wojna na Bałkanach w latach 1940- 1941.	<p>1. Utworzenie „Osi Berlin-Rzym-Tokio” - Pakt „Trzech”.</p> <p>2. Satelizacja państw bałkańskich przez Niemcy:</p> <p>a) II arbitraż wiedeński – rozbiór Rumunii,</p> <p>b) akces do Paktu: Węgier, Rumunii, Słowacji, Bułgarii i Jugosławii.</p> <p>3. Wojna włosko-grecka.</p> <p>4. Atak sił Paktu na Grecję i Jugosławię.</p> <p>5. Rozbiór Jugosławii, warunki</p>	<p>„Oś Berlin-Rzym-Tokio”, „Marita”, „Demon”, „Merkury”, „ustasze”, „czetnicy”;</p>	<p>1940: 27 IX; XI: 20, 23, 24; 1941 III: 1, 25-27; IV: 6, 17, 27; 20 V;</p>	<p>Adolf Hitler, Benito Mussolini, Wilhelm List, Henry Wilson, Aleksandros Papagos, Dragis Cvetkovic, Dusan Simovic, Ante Pavelic, Milan Nedic, Bernard Freyberg;</p>

		okupacji Grecji. 6. Niemiecka inwazja na Kretę.			
116	Wojna w Afryce w latach 1940-1943.	<p>1. Afryka Północna w planach strategicznych państw „Osi” i ich przeciwników.</p> <p>2. Włoski atak na Somali Brytyjskie, Kenię, Sudan i Egipt.</p> <p>3. Brytyjska kontrofensywa w Libii, Somali, Kenii i Etiopii.</p> <p>4. Walki o Tobruk.</p> <p>5. Kontratak „Afika Korps” w I połowie 1942 roku - front pod El- Alamein.</p> <p>6. II bitwa pod El- Alamein i wyparcie wojsk „Osi” z Egiptu i Libii.</p> <p>7. Anglo-amerykański desant w Maroku i Algierii: a) polityczne aspekty operacji „Torch”.</p> <p>8. Kapitulacja sił „Osi” w Tunisie.</p>	„Crusader”, „Lightfoot”, „Torch”;	10 VI 1940, VI - X 1942, 7/8 XI 1942, 13 V 1943;	Adolf Hitler, Winston Churchill, Benito Mussolini, Rudolfo Graziani, Harold Aleksander, Bernard Montgomery, Erwin Rommel, Dwight Eisenhower, Jean Darlan, Charles de Gaulle, Henry Giraud, Stanisław Kopański;
117	Najazd Niemiec hitlerowskich na ZSRR.	<p>1. Przesłanki konfliktu: a) fiasko prób rozszerzenia Paktu „Trzech” o ZSRR, b) przygotowania ZSRR do agresji na Europę.</p> <p>2. Założenia niemieckiego planu ataku .</p> <p>3. Stosunek sił.</p> <p>4. Przyczyny niemieckich sukcesów w pierwszych miesiącach wojny.</p> <p>5. Krach operacji „Tajfun” - klęska Niemców w bitwie pod Moskwą.</p> <p>6. Działania wojenne na froncie wschodnim w 1942</p>	„Barba rossa”, „Haifisch”, „Tajfun”, „Edelweiss”	12-13 XI 1940; 1941: 22 VI, 1 X, XII; 1942: 28 VI, VII;	Adolf Hitler, Walter von Brauchitsch, Stalin, Wiaczesław Mołotow, Gieorgij Żukow;

		roku: a) opanowanie przez Niemców Krymu, b) atak na Kaukaz, c) bitwa o Stalingrad.			
118	Początek wojny na Dalekim Wschodzie.	1. Ekspansja Japonii na Dalekim Wschodzie w latach 1931-1941. 2. Atak na Pearl Harbor i przystąpienie do wojny Stanów Zjednoczonych AP. 3. Zdobyte terytorialne Japonii w rejonie Pacyfiku do czerwca 1942 roku. 4. Bitwy na Morzu Koralowym i o Midway - załamanie się ofensywy japońskiej.	„Lend-Lease Act”, embargo;	1941: 11 III, 13 IV, 7 XII, 11 XII; 1942: V, VI;	Isoroku Yamamoto, Hideki Tojo, Hirohito, Chuichi Nagumo, Franklin Delano Roosevelt, F. Fletcher;
119	Utrata przez Niemcy inicjatywy strategicznej na froncie wschodnim.	1. Wycofanie się armii niemieckiej z Podkaukazia. 2. Likwidacja 6 Armii feldmarszałka von Paulusa pod Stalingradem. 3. Bitwa na łuku kurskim-definitywne przejście przez Armię Czerwoną dominacji na froncie wschodnim.	„Uran”, „Cytadela”, „łuk kurski”, „Czarna Orkiestra”, „Czerwona Orkiestra”;	XI 1942; 1943: 2 II, 5 VII, XI;	Adolf Hitler, Stalin, Georgij Żukow, Wasyl Czujkow, Friedrich von Paulus, Wilhelm Canaris, Leopold Trepper;
120	Działania wojenne na froncie wschodnim od schyłku 1943 do końca 1944 roku.	1. Podstawy, ważniejsze etapy i skutki wielkich ofensyw Armii Czerwonej w 1944 roku: a) zimowo-wiosennej, b) letnio-jesiennej. 2. Rozpad bloku państw faszystowskich na Bałkanach. 3. Zamach na Hitlera. 4. Wyzwolenie Grecji i Jugosławii.	EAM, ELAS;	1944: I-II, III, IV, VI-VII, 23 VIII, 7 IX, 19 IX, X;	Adolf Hitler, Stalin, Iwan Koniew, Klaus von Stauffenberg, Josip Broz-Tito, Roland Scobie, Miklos Horthy, Ferenc Szalasi;

121	Lądowanie Sprzymierzonych w Normandii. Walki na Zachodzie od czerwca do początków września 1944 roku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Założenia operacji „Overlord”. 2. Początek inwazji i zmagania o wzmocnienie przyczółków. 3. Przełamanie frontu niemieckiego pod Avranches i bitwa pod Chambois- Falaise. 4. Wybuch antyhitlerowskiego powstania we Francji i oswobodzenie Paryża: <ol style="list-style-type: none"> a) lądowanie aliantów na Riwierze. 5. Wyzwolenie Belgii. 6. Udział wojsk polskich w zmaganiach na Zachodzie. 	„Bolero”, „Fortitude”, „Jubilee”, „Overlord”, „Neptun”, „Anvill-Dragoon”; „D-day”;	VIII 1942, VIII 1943; 1944: 6 VI, 31 VII; VIII: 8-22, 10-25, 15, IX;	Dwight Eisenhower, Bernard Montgomery, George Patton, Stanisław Maczek;
122	Rozwój i zakończenie działań zbrojnych na froncie zachodnim oraz włoskim - charakterystyka sytuacji między wrześniem 1944 a majem 1945 roku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Założenia i przebieg operacji „Market-Garden”. 2. Eisenhowera strategia „szerokiego frontu” - aliancka ofensywa w Alzacji i Lotaryngii. 3. Niemieckie kontruderzenie w Ardenach i Alzacji - nieudana próba przechwycenia inicjatywy w walkach na Zachodzie. 4. Przełamanie obrony na Renie: <ol style="list-style-type: none"> a) opanowanie Zagłębia Ruhry, b) dotarcie do sił amerykańskich do Łaby, zajęcie Bawarii i Tyrolu. 5. Likwidacja niemieckiego oporu w północnych Włoszech. 6. Akt bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy w Reims. 	„Market-Garden”, „Herbstnebel” („Wacht am Rhein”), „szeroki front”, kapitulacja bezwarunkowa;	1944: 17-26 IX, 16 XIII; 1945: II, 22 III; IV 25, 29; 7 V;	Dwight Eisenhower, Bernard Montgomery, George Patton, Roy Urquhart, Stanisław Sosabowski, Walter Model, Alfred Jodl;
123	Powstanie i działalność Wielkiej Koalicji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Okoliczności utworzenia Wielkiej Koalicji: <ol style="list-style-type: none"> a) postanowienia Karty 	Wielka Koalicja, Wielka Trójka, Narody Zjednoczone, „ład	14 VIII 1941, 1 I 1942, 1943: VIII, 28 XI - 1	Winston Churchill, Antony Eden, Franklin Delano

		Atlantyckiej i Deklaracji Narodów Zjednoczonych. 2. Decyzje Wielkiej Trójki: a) ustalenia konferencji w Waszyngtonie, Casablance, Quebecu, Moskwie, Kairze, Teheranie, Jałcie i Poczdamie. 3. Utworzenie Organizacji Narodów Zjednoczonych.	jałtański”;	XII; 1945: 4-11 II, 25 IV - 26 VI, 17 VII - 2 VIII;	Roosevelt, Harry Truman, Cordell Hull, Clement Attlee, Harry Hopkins, Stalin, Władimir Mołotow;
124	Europejski ruch oporu w latach 1939-1945.	1. Pojęcie ruchu oporu. 2. Warunki rozwoju, metody i cele działania ruchu oporu wśród ujarzmionych państw i narodów Europy.	ruch oporu, maquis, SOE;	-	
125	Przekształcenia polityczno-terytorialne na ziemiach II Rzeczypospolitej.	1. Pakt „o przyjaźni i granicach” i podział ziem polskich między III Rzeszę i ZSRR. 2. Administracja niemiecka na ziemiach polskich: a) tereny inkorporowane do Niemiec b) utworzenie Generalnego Gubernatorstwa. 3. Administracja radziecka na ziemiach polskich a) wcielenie ziem polskich do Białoruskiej albo Ukraińskiej SRR. 4. Sprawa Wileńszczyzny, Spiszu, i Orawy.		1939: 28 IX, 8 X, 10 X, 12-26 X, 1-2 XI;	Hans Frank
126	Polityka okupanta niemieckiego i radzieckiego wobec narodu polskiego.	1. Położenie ludności polskiej na obszarach wcielonych do Rzeszy. 2. Sytuacja Polaków w Generalnym Gubernatorstwie. 3. Los narodu polskiego na terenach anektowanych przez ZSRR:	„Sonderaktion Krakau”, „A-B”, „volksdeutsch”;	XI 1939, 1940: III, V-VI;	Stalin, Ławrientij Beria, Heinrich Himmler, Hans Frank;

		a) deportacje ludności, b) eksterminacja wojskowych i cywilnych elit Polski przedwrześniowej.			
127	Działalność rządu polskiego na emigracji w latach 1941-1943.	1. Normalizacja stosunków z ZSRR - układ Sikorski-Majski. 2. Utworzenie Armii Polskiej w ZSRR i okoliczności jej ewakuacji do (brytyjskiego) Iranu i Iraku. 3. Odkrycie zbrodni katyńskiej i zerwanie przez Stalina stosunków dyplomatycznych z rządem Rzeczypospolitej. 4. Śmierć gen. Sikorskiego w zamachu w Gibraltarze i jej następstwa dla sprawy polskiej.	„sprawa katyńska”	1941: 30 VII, 14 VIII, XI/XII; 1943 IV: 13, 25; 4 VII;	Władysław Sikorski, Władysław Anders, Stalin, Iwan Majski, Stanisław Mikołajczyk, Winston Churchill, Kazimierz Sosnkowski, Tomasz Arciszewski;
128	Polskie państwo podziemne (w latach 1939 -1943).	1. Początki konspiracji niepodległościowej. 2. Powstanie i rozwój struktur Podziemia: a) charakterystyka pionu militarnego, politycznego i administracyjnego, b) ogniwa międzypionowe. 3. Główne partie polityczne w konspiracji i ich siły zbrojne. 4. Akcja scaleniowa Związku Walki Zbrojnej oraz ZWZ - Armii Krajowej. 5. Ważniejsze organizacje polityczno-militarne Podziemia niescalonego.	Podziemie, akcja scaleniowa; „WRN”, „Roch”, „Trójkąt”, „Koło”, „Kwadrat”; KWC, KWK, KWP;	1939: 27 IX, XI/XII; XII 1940, 14 II 1942;	Michał Tokarzewski-Karaszewicz, Kazimierz Sosnkowski, Stefan Rowecki- „Grot”, Tadeusz Komorowski-„Bór”, Cyryl Ratajski;
129	Ruch oporu na ziemiach polskich.	1. Początki partyzantki powrześniowej – walka oddziału „Hubala”. 2. Formy polskiego ruchu oporu: a) przejawy biernego oporu,	„Wachlarz”, „Kedyw”, holokaust/ „Erdlosung der Jugendfrage – ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szare Szeregi”,	IV 1940, VIII 1941, X 1942, 19 IV - 16 V 1943;	Henryk Dobrzański- „Hubal”, Richard Heidrich, Mordechaj Anielewicz, Zofia Kossak, Franciszek Niepokólczycki, Emil

		<p>b) „walka bieżąca”.</p> <p>3. Udział młodzieży w działalności militarnej Podziemia.</p> <p>4. Życie naukowe i artystyczne.</p> <p>5. Powstanie w getcie warszawskim:</p> <p>a) naród polski wobec zagłady Żydów.</p>	„Wawer”;		Fieldorf, Czesław Wycech;
	Kształtowanie się obozu lewicy promoskiewskiej.	<p>1. Polski ruch komunistyczny w latach 1939-1941.</p> <p>2. Geneza i cele działalności Polskiej Partii Robotniczej.</p> <p>3. Komuniści polscy w ZSRR:</p> <p>a) utworzenie Związku Patriotów Polskich.</p> <p>4. Powstanie Krajowej Rady Narodowej i jej manifest.</p> <p>5. Wojsko Polskie w ZSRR:</p> <p>a) utworzenie I Dywizji Piechoty,</p> <p>b) rozwinięcie I Korpusu w 1 Armię Wojska Polskiego.</p>		5 I 1942, 1943: 1 III, 8 V 12-13 X, XI; 31 XII 1943/ 1 I 1944, 16 III 1944;	Stalin, Marcei Nowotko, Paweł Finder, Franciszek Jóźwiak, Władysław Gomułka, Wanda Wasilewska, Alfred Lampe, Zygmunt Berling, Bolesław Bierut;
130	Walka o kształt terytorialny i ustrojowy wyzwolonej Polski.	<p>1. Kierownictwo polskiego państwa podziemnego wobec perspektywy wyzwolenia kraju przez Armię Czerwoną:</p> <p>a) założenia i realizacja planu „Burza”,</p> <p>b) utworzenie Rady Jedności Narodowej i Krajowej Rady Ministrów.</p> <p>3. Okoliczności powstania Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego i jego manifest.</p>	„Burza”, „Deszcz”;	20 XI 1943, 1944 I: 3/4, 9; VII: 21, 22;	Tadeusz Komorowski, Jan Kiwerski, Aleksander Krzyżanowski, Władysław Filipkowski, Jan Stanisław Jankowski, Adam Bień, Edward Osóbka-Morawski;
131	Powstanie warszawskie.	<p>1. Geneza zrywu.</p> <p>2. Stosunek sił.</p>	godzina „W”	1944: 1 VIII - 2 X; 16-21 IX	Tadeusz Komorowski, Antoni Chruściel,

		3. Przebieg działań bojowych. 4. Upadek powstania. 5. Państwa koalicji antyhitlerowskiej wobec zrywu.			Leopold Okulicki, Stanisław Mikołajczyk, Erich von dem Bach-Zelewski;
132	Początki Polski Ludowej – „Polska Lubelska”.	1. Budowa aparatu władzy. 2. Polityka ekonomiczna PKWN: a) dekret o reformie rolnej. 3. Likwidacja struktur podziemia prolondyńskiego. 4. Życie polityczne w „Polsce Lubelskiej”: a) pozorowany pluralizm polityczny, b) powstanie i charakter Centralnej Komisji Porozumiewawczej Stronnictw Demokratycznych.	pluralizm polityczny	1944: 6 IX, XI;	Bolesław Bierut, Edward Osóbka-Morawski, Stanisław Radkiewicz, Michał Żymierski;
133	Układ sił politycznych w Polsce w 1945 roku.	1. Aresztowanie i proces „szesnastu”. 2. Utworzenie Rządu Tymczasowego. 3. Rokowania moskiewskie i powstanie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej. 4. Sytuacja w podziemiu prolondyńskim: a) „Testament Polski Walczącej” i rozwiązanie RJN, b) przeobrażenia struktur wojskowych. 5. Powstanie Polskiego Stronnictwa Ludowego („Mikołajczykowskiego”) i scena polityczna Polski u schyłku 1945 roku. 6. Zniszczenia wojenne i straty demograficzne.	repatriacja, sprawa „szesnastu”;	31 XII 1944/1 I 1945, 1945: 28 III, 28 VI, 5 VII;	Iwan Sierow, Hilary Minc, Leopold Okulicki, Jan Rzepecki, Adam Bień, Jan Stanisław Jankowski, Stanisław Mikołajczyk, Edward Osóbka_morawski, Władysław Gomułka, Tomasz Arciszewski;

		7. Akcje przesiedleńcze i repatriacyjne. 8. Początki odbudowy i przemian w gospodarce.			
134	Polska w nowych granicach.	1. Koncepcje terytorialne i ustrojowe Polski w programach rządu Rzeczypospolitej na emigracji i podziemia prolondyńskiego oraz obozu promoskiewskiego w latach 1939-1945. 2. Sprawa polska na konferencjach Wielkiej Trójki. 3. Umowa o granicy z ZSRR. 4. Uregulowanie sporu granicznego z Czechosłowacją. 5. Obszar, struktura etniczna i społeczna powojennej Polski.	linia Curzona	16 VIII 1945, 15 II 1951, 10 III 1947, 1958;	Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, Stalin;
135	Skutki II wojny światowej.	1. Konsekwencje demograficzne i ekonomiczne. 2. Ważniejsze zmiany terytorialne w Europie. 3. Traktaty pokojowe z byłymi sojusznikami Niemiec. 4. Powstanie i działalność UNRRA-y. 5. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka. 6. Procesy norymberskie.	zbrodnie przeciwko ludzkości i pokojowi, zbrodnie wojenne;	1943-47, XI 1945 - X 1946, 10 II 1947, 10 XII 1948;	Hermann Goring, Joachim von Ribbentrop, Wilhelm Keitel, Rudolf Hess, Trygve Lie;
136	Rola polityczna i militarna Stanów Zjednoczonych AP w powojennym świecie (w latach 1946-1957).	1. Narastanie sprzeczności między mocarstwami. 2. Początek „zimnej wojny” i „doktryna Trumana”. 3. Związki ekonomiczne z Europą Zachodnią: a) „plan Marshalla”. 4. Procesy integracyjne o charakterze politycznym, wojskowym i gospodarczym na	„żalazna kurtyna”, „zimna wojna”, „doktryna Trumana”, „plan Marshalla”;	III 1947, III 1948, 1949: IV, VIII;1954;	Harry Truman, James Byrnes, George Marshall, Stalin, Winston Churchill, Robert Schuman;

		Zachodzie w latach 1947 – 1954: a) utworzenie Paktu Północnoatlantyckiego (NATO), b) powstanie Rady Europy c) utworzenie EWG.			
137	Rola polityczna i militarna ZSRR w powojennym świecie (w latach 1945-1955).	1. Założenia polityki zagranicznej ZSRR. 2. Sowietyzacja Europy Środkowo-Wschodniej. 3. Powstanie państw „demokracji ludowej” w latach 1945-1949. 4. Utworzenie Kominformu i początki stalinizacji w krajach za „żelaznąkurtyną”. 5. Spór jugosłowiańsko-radziecki. 6. Powstanie i charakter Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.	sowietyzacja, „demokracja ludowa”, stalinizacja, Kominform;	IX 1947, I 1949, 1955;	Stalin, Andriej Żdanow, Georgi Dymitrow, Nikita Chruszczow, Josip Broz-Tito;
138	Kraje „demokracji ludowej” w Europie w latach 1949 - 1968.	1. Terror stalinowski w ZSRR i w krajach satelickich w latach 1948-53. 2. Walka o władzę w ZSRR po śmierci Stalina. 3. XX Zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego i jego następstwa w „bloku wschodnim”. 4. Neutralizacja Jugosławii i Austrii przez ZSRR. 5. Powstanie Paktu Warszawskiego. 6. Wypadki na Węgrzech w 1956 roku. 7. „Praska wiosna” i interwencja wojsk państw	„kult jednostki”, destalinizacja, „socjalizm z ludzką twarzą”, „praska wiosna”, „doktryna Breżniewa”, „Dunaj”;	1953: 5 III, VI; 1955 V: 14, 15; VI; 1956: II, 23 X - 4 XI; 20/21 VIII 1968;	Stalin, Nikita Chruszczow, Georgij Malenkow, Georgij Żukow, Leonid Breżniew, Julius Raab, Imre Nagy, Matias Rakosy, Janos Kadar, Jurij Andropow, , Aleksander Dubcek, Gustav Husak;

		Paktu Warszawskiego w Czechosłowacji.			
139	Problem niemiecki po II wojnie światowej (w latach 1945 -1990).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postanowienia konferencji poczdamskiej w sprawie Niemiec. 2. Okoliczności utworzenia Niemieckiej Republiki Federalnej (RFN) i Niemieckiej Republiki Demokratycznej (NRD). 3. Remilitaryzacja państw niemieckich. 4. Stosunki Polski z NRD i RFN. 5. Zjednoczenie Niemiec. 	Bizonia, Trizonia, „dokumenty frankfurckie”, „doktryna Hallsteina”, „Neue Ostpolitik”;	1 VII 1948, 1949; 21 IX, 7 X; 3 X 1990;	Konrad Adenauer, Wilhelm Pieck, Otto Grotewohl, Walter Ulbricht, Willy Brandt, Walter Scheel, Helmut Kohl;
140	Daleki Wschód po II wojnie światowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Okupacja Japonii. 2. Wojna domowa w Chinach i powstanie Chińskiej Republiki Ludowej. 3. Konflikt koreański. 4. Wojna w Wietnamie. 5. Sytuacja w Kambodży i Laosie. 	„Wielki Skok”, „rewolucja kulturalna”, hunwejbiniowie, wietnamizacja wojny, „brudna wojna”, „zielone berety”, „banda czworga”;	1950-53, 1949, 1951, 1945-54, 1955, 1956-73, 1976;	Ho Szi Min, Kim Ir Sen, Ngo Din Diem, Czang Kai Szek, Mao Tse Tung, Pol Pot, Lon Nol, Sihanouk Norodom, John F. Kennedy, Lyndon B. Johnson, Richard Nixon;
141	Sytuacja polityczna na Bliskim Wschodzie w latach 1948- 1979.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Losy ruchu syjonistycznego w I połowie XX wieku. 2. Okoliczności utworzenia Państwa Izrael. 3. Procesy integracyjne na Bliskim Wschodzie jako wyraz rywalizacji między supermocarstwami. 4. Kryzys sueski. 5. Wojna „sześciodniowa”. 6. Wojna Jom Kippur. 7. Początek procesu pokojowego – porozumienie z Camp David. 	deklaracja Balfoura, intifada;	1917, 1948, X/XI 1956, 5 – 10 VI 1967, X 1973, 1978-1979;	Stalin, Nikita Chruszczow, Dwight Eisenhower, Gamal Abdul Naser, Anwar Sadat, Menachem Begin, Jaser Arafat, Jimmy Carter;

142	Stosunki między mocarstwami po II wojnie światowej – od „zimnej wojny” do polityki odprężenia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rywalizacja w Kosmosie. 2. Kryzys kubański. 3. Rokowania rozbrojeniowe SALT. 4. Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE). 5. Wojna w Afganistanie: <ol style="list-style-type: none"> a) międzynarodowe reperkusje interwencji radzieckiej. 6. „Jesień narodów” i rozpad ZSRR. 	detente, SALT, mudzahedini, ruch państw niezaangażowanych, pierjestrojka, głośność, „wojny gwiazdowe”, „doktryna Reagana”, afera „Irangate”;	1955, X 1957, 1958-1959, 12 IV 1961, X 1962, 21 VII 1969, V 1972, VIII 1975, XII 1979 - II 1989, 1985, 1989 - 1990, 1991: VIII, XII;	Jurij Gagarin, Neil Armstrong, Fidel Castro, Dwight Eisenhower, John F. Kennedy, Lyndon B. Johnson, Richard Nixon, Nikita Chruszczow, Leonid Breżniew, Michaił Gorbaczow, Ronald Reagan, Margaret Thatcher, Josip Broz – Tito, Oliver North, Daniel Ortega, Babrak Karmal, Gustav Husak, Nicolae Ceausescu, Teodor Żiwkow, Janos Kadar, Erich Honecker, Vaclav Havel;
143	Sytuacja polityczna w Polsce w latach 1946-1952.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawa referendum 1946 roku i wyborów do Sejmu Ustawodawczego w 1947 roku: <ol style="list-style-type: none"> a) przyjęcie „małej konstytucji”. 2. Utworzenie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR) i Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego (ZSL) – pozorny pluralizm polityczny. 3. Stalinizacja Polski: <ol style="list-style-type: none"> a) terror, b) konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (PRL) z 22 lipca 1952 roku. 	partie satelickie, socrealizm;	30 VI 1946, 1947: 19 I, 19 II; XII 1948, 1949, 22 VII 1952;	Stalin, Bolesław Bierut, Józef Cyrankiewicz, Władysław Gomułka, Stanisław Mikołajczyk;
144	„Polski październik 1956” - Polska w latach 1953 - 1956.	1. Przeobrażenia gospodarcze w latach 1947 - 1955 i ich wpływ na sytuację materialną i	„bitwa o handel”, „puławianie”, „natolinczy”, Kluby	1953, 1956: 28 VI, 19-21 X, 1957, 1959;	Józef Światło, Józef Cyrankiewicz, Stefan Wyszyński,

		nastroje społeczeństwa. 2. Geneza „polskiego października”: a) wypadki czerwcowe w Poznaniu. 3. VIII Plenum KC PZPR i jego uchwały. 4. Trwałe i nietrwałe skutki Października.	Krzywego Koła;		Władysław Gomułka, Lechosław Goździk, Nikita Chruszczow;
145	Polska w połowie lat 60-tych.	1. Kontekst międzynarodowy: a) Sobór Watykański II i „aggiornamento”, b) wzrost znaczenia Francji w świecie w dobie prezydentury Charlesa de Gaulle’a, c) eurokomunizm. 2. Sprawa Millenium. 3. Opozycja intelektualna: a) rola ośrodków emigracyjnych.	aggiornamento, eurokomunizm, Millenium, „List 34”, „Wolna Europa”, „Kultura”, „Europa ojczyzn”;	1962-1965, IV 1967, III 1964, IV 1966;	Jan XXIII, Charles de Gaulle, Władysław Gomułka, Stefan Wyszyński, Jerzy Giedroyć, Jan Nowak-Jeziorański;
146	Polska w latach 1968 -1970.	1. Tło międzynarodowe: a) stanowisko władz PRL wobec konfliktu bliskowschodniego, b) układ Brandt-Cyrankiewicz. 2. Wypadki marcowe w 1968 roku. 3. Wydarzenia grudniowe w 1970-71 roku i zmiany w kierownictwie oraz polityce ekonomicznej PZPR.	„partyzanci”, „komandosi”;	VI 1967, 1968: I, 8 III; 1970 XII: 7, 14-17; 1971: I, II;	Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz, Mieczysław Moczar, Adam Michnik, Willy Brandt, Edward Gierek, Wojciech Jaruzelski, Piotr Jaroszewicz;
147	Polska w latach 70-tych.	1. Charakter i efekty polityki gospodarczej ekipy Edwarda Gierka w latach 1971 - 1975. 2. Reforma administracyjna i zmiany w konstytucji. 3. Wypadki czerwcowe w 1976 roku i wzrost aktywności legalnej i nielegalnej opozycji.	KOR, KSS „KOR”, ROPCiO;	I VI 1975, 10 II 1976, VI 1976;	Edward Gierek, Piotr Jaroszewicz, Henryk Jabłoński, Karol Wojtyła – Jan Paweł II, Jacek Kuroń, Adam Michnik;

148	Wydarzenia lat 1980 - 1983.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Okoliczności wybuchu protestu robotniczego latem 1980 roku. 2. Utworzenie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność". 3. IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR i narastanie tendencji konfrontacyjnych. 4. Uwarunkowania wprowadzenia stanu wojennego. 5. Następstwa wprowadzenia stanu wojennego. 6. Okoliczności zniesienia stanu wojennego. 	TKK, PRON;	1980: VIII/IX, 24 IX - 24 X; VII 1981, 13 XII 1981 - 22 VII 1983;	Leonid Breżniew, Edward Gierek, Stanisław Kania, Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Florian Siwicki, Jan Dobraczyński;
149	Ku demokratyzacji - Polska w latach 1983-89.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny i przejawy kryzysu politycznego i gospodarczego państw „bloku wschodniego”. 2. „Era Gorbaczowa” - początek przemian w życiu politycznym państw za „żelazną kurtyną”. 3. Polska droga do demokracji i gospodarki rynkowej: <ol style="list-style-type: none"> a) obrady „okrągłego stołu” - ustalenia i skutki. 4. Zmiany w konstytucji – początki III Rzeczypospolitej. 	polityka „grubej kreski”	1985, 1988, 1989: II - IV, 4 VI, 29 XII;	Leonid Breżniew, Jurij Andropow, Konstantin Czernienko, Michaił Gorbaczow, Edward Szewardnadze, Adam Michnik, Ronald Reagan, Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, Wojciech Jaruzelski, Mieczysław Rakowski;